

Informacja podsumowująca
wyniki samooceny ryzyka nadużyć finansowych
w ramach RPO WK-P 2014-2020

Toruń, marzec 2022 r.

Wykaz skrótów

- DW RPO - Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego w IZ
- Wybór EFS- Wydział Wyboru Projektów Europejskiego Funduszu Społecznego w DW RPO
- Wybór EFRR- Wydział Wyboru Projektów Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w DW RPO
- Wdrażanie EFS – Wydział Wdrażania Projektów EFS w DW RPO
- Wdrażanie EFRR- Wydział Wdrażania Projektów EFRR i Biuro Raportowania i Analiz w DW RPO
- Departament Kontroli- Departament Kontroli Wdrażania Funduszy Europejskich w IZ/ od 01.01.2022 r. Wydział Kontroli Wdrażania EFS i Wydział Kontroli Wdrażania EFRR w DW RPO
- IZ – Instytucja Zarządzająca RPO WK-P 2014-2020
- IC – Wydział Certyfikacji Regionalnego Programu Operacyjnego, pełniący funkcję Instytucji Certyfikującej
- IP WUP – Instytucja Pośrednicząca we wdrażaniu RPO WK-P Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
- IP ZIT – Instytucja Pośrednicząca we wdrażaniu RPO WK-P Zintegrowane Inwestycje Terytorialne dla obszaru
- RPO WK-P - Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
- Strategia zwalczania nadużyć- przyjęta uchwałą nr 44/1557/15 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 października 2015 r. Strategia zwalczania nadużyć finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (z późn. zm.)
- Zespół – Zespół ds. samooceny ryzyka nadużyć finansowych w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020
- Zarząd- Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego
- rozporządzenie ogólne - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. U. UE L 347 z 20.12.2013 r., str. 320-469 z późn. zm.)
- Wytyczne KE - Wytyczne dla państw członkowskich i instytucji wdrażających programy - Ocena ryzyka nadużyć finansowych oraz skuteczne i proporcjonalne środki zwalczania nadużyć finansowych, (EGESIF_14-0021-00) z dnia 16 czerwca 2014 r.

Wprowadzenie

Podstawę prawną dla przeprowadzenia samooceny ryzyka nadużyć finansowych stanowią art. 72 lit. h, art. 125 ust. 4 lit. c rozporządzenia ogólnego oraz Wytyczne KE, zgodnie z którymi IZ zobowiązana jest wprowadzić skuteczne i proporcjonalne środki zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniając stwierdzone rodzaje ryzyka.

W celu realizacji powyższych obowiązków przyjęta została uchwałą nr 44/1557/15 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 października 2015 r. Strategia zwalczania nadużyć finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (z późn. zm.¹), dalej zwana Strategią zwalczania nadużyć, która jest skierowana przede wszystkim do wnioskodawców i beneficjentów, jednocześnie służy pomocą pracownikom IZ oraz IP.

Uchwałą Nr 25/919/16 Zarządu z dnia 22 czerwca 2016 r. powołany został Zespół ds. samooceny ryzyka nadużyć finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (dalej Zespół²). Skład Zespołu został wybrany zgodnie z zaleceniami zawartymi w Wytycznych KE, spośród pracowników IZ oraz IP odpowiedzialnych za wybór wnioskodawców, wdrażanie, kontrole i płatności.

Biorąc pod uwagę sytuację epidemiczną w kraju, zgodnie z § 3 pkt. 1 i 2 oraz § 6 pkt. 14 Regulaminu Zespołu przewodnicząca Zespołu p. Iwona Jaszczuk zaproponowała przeprowadzenie samooceny ryzyka nadużyć finansowych w trybie zdalnym. Propozycja została zaakceptowana przez członków Zespołu.

Na podstawie Wytycznych KE oraz Wytycznych dotyczących unikania konfliktu interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego (2021/C 121/01 z 09.04.2021 r.) przeprowadzono samoocenę ryzyka nadużyć finansowych w oparciu o narzędzie zaproponowane przez Komisję Europejską, zgodnie z którym samoocena objęła procesy najbardziej narażone na ryzyko nadużyć finansowych, czyli:

- wybór wnioskodawców,
- realizację i weryfikację działań,
- poświadczenia i płatności,
- zamówienia publiczne udzielane przez instytucje.

Samoocena została przeprowadzona w podziale na pięć etapów:

- punktowa ocena ryzyka brutto (sytuacja wyjściowa- przed zastosowaniem mechanizmów kontrolnych),
- ocena skuteczności stosowanych mechanizmów kontrolnych,
- punktowa ocena ryzyka netto (sytuacja aktualna- wartość ryzyka przy zastosowaniu mechanizmów kontrolnych),

¹ Strategia zwalczania nadużyć została zaktualizowana następującymi Uchwałami Zarządu: Nr 14/425/16 z dn. 06.04.2016 r. oraz Nr 37/1771/18 z dn. 26.09.2018 r.

² Uchwała powołująca Zespół została zmieniona następującymi Uchwałami Zarządu: Nr 37/1673/17 z dn. 20.09.2017 r., Nr 28/1394/18 z dn. 18.07.2018 r., 28/1272/19 z dn. 23.07.2019 r., 38/1561/20 z dn. 23.09.2020 r., 4/130/22 z dn. 01.02.2022 r.

- zaplanowanie dodatkowych mechanizmów kontrolnych (jeśli konieczne),
- punktowa ocena ryzyka docelowego (wartość ryzyka po zastosowaniu dodatkowych mechanizmów kontrolnych).

Jednostki organizacyjne IZ w obszarze swoich zadań, przeprowadziły częściową samoocenę ryzyka nadużyć zgodnie z zakresem zadań powierzonych w ramach RPO WK-P 2014-2020.

Częściową samoocenę przeprowadziły:

1. Instytucja Zarządzająca:

- DW RPO w podziale na :
 - ✓ Wydział Wyboru Projektów EFS,
 - ✓ Wydział Wyboru Projektów EFRR,
 - ✓ Wydział Wdrażania Projektów EFS,
 - ✓ Wydział Wdrażania Projektów EFRR oraz Biuro Raportowania i Analiz
- Departament Kontroli
- Wydział Zamówień Publicznych i Partnerstwa Publiczno- Prawnego
- Wydział Koordynacji RLKS
- Wydział Certyfikacji RPO

2. Instytucje Pośredniczące:

- IP WUP
- IP ZIT

Po przeprowadzeniu przez właścicieli procesów samooceny ryzyka nadużyć finansowych, wyniki zostały przesłane do Biura Zarządzania Systemem Wdrażania RPO (DFE), odpowiedzialnego za obsługę Zespołu. Pracownik Biura sporządził projekt Informacji podsumowującej samoocenę ryzyka nadużyć finansowych w ramach RPO WK-P 2014-2020 (dalej: Informacja podsumowująca).

Zespół przeanalizował uzyskane wyniki, dające całościowy obraz narażenia na ryzyko nadużyć finansowych systemu zarządzania i kontroli RPO WK-P 2014-2020. Następnie drogą elektroniczną nastąpiła wymiana uwag i komentarzy oraz wypracowanie i akceptacja ostatecznej wersji Informacji podsumowującej wyniki.

Informacja podsumowująca składa się z II części.

Część I – Zestawienie wyników częściowych samooceny ryzyka nadużyć finansowych.

Część II – Podsumowanie wyników i wnioski.

I. Zestawienie wyników częściowych samooceny ryzyka nadużyć finansowych

Wartość punktowa ryzyka :

wartość:	klasyfikacja:
	ryzyko nie dotyczy jednostki
1-3	dopuszczalne
4-6	znaczne
8-16	krytyczne

ryzyko brutto - oznacza poziom ryzyka przed uwzględnieniem wpływu istniejących lub planowanych do wdrożenia mechanizmów kontrolnych;

ryzyko netto - odnosi się do poziomu ryzyka po uwzględnieniu wpływu istniejących mechanizmów kontrolnych i ich skuteczności, czyli sytuacja obecna;

Arkusz 1 **Wybór wnioskodawców (WW)** wypełniły :

Wybór EFS - Wydział Wyboru projektów Europejskiego Funduszu Społecznego

Wybór EFRR - Wydział Wyboru Projektów Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

IP WUP – Instytucja Pośrednicząca we wdrażaniu RPO WK-P Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu

IP ZIT – Instytucja Pośrednicząca we wdrażaniu RPO WK-P Zintegrowane Inwestycje Terytorialne dla obszaru

RLKS – Wydział Koordynacji RLKS

Nr referencyjny ryzyka	Ryzyko	Opis ryzyka	Wybór EFRR		Wybór EFS		IP WUP		IP ZIT		RLKS	
			Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto
WW1	Konflikt interesów/ łapówka w komisji oceniającej	Członkowie komisji oceniającej świadomie wpływają na ocenę i wybór projektów, faworyzując niektórych wnioskodawców w sposób korzystny rozpatrując ich wniosek podczas dokonywania oceny lub wywierając nacisk na innych członków zespołu .	4	1	4	1	3	1	2	1		
WW2	Fałszywe deklaracje składane przez wnioskodawców	Wnioskodawcy składają nieprawdziwe deklaracje (w tym oświadczenia, zaświadczenia i inne dokumenty wymagane regulaminem konkursu),	4	1	6	1	2	1	3	1		

		przez co wprowadzają komisję oceniającą w błąd, sugerując spełnienie kryteriów kwalifikowalności, tak, aby ich wniosek został wybrany.										
WW3	Podwójne finansowanie	Wnioskodawca ubiega się o dofinansowanie dla tego samego projektu z kilku funduszy unijnych i/lub państw członkowskich bez zgłaszania tych wniosków.	2	1	4	1	2	1	3	1		
WW4	Konflikt interesów/ łapówka w radzie LGD	Członkowie rad LGD świadomie wpływają na ocenę i wybór projektów, faworyzując niektórych wnioskodawców, przyznając więcej punktów niż faktycznie powinni lub zaniżając oceny innych wnioskodawców biorących udział w konkursie									1	1

Arkusz 2 **Realizacja i weryfikacja** wypełniły :

Wdrażanie EFRR- Wydział Wdrażania Projektów EFRR i Biuro Raportowania i Analiz

Wdrażanie EFS - Wydział Wdrażania Projektów EFS w DW RPO

Departament Kontroli- Departament Kontroli Wdrażania Funduszy Europejskich

IP WUP - Instytucja Pośrednicząca we wdrażaniu RPO WK-P Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu

Nr referencyjny ryzyka	Ryzyko	Opis ryzyka	Wdrażanie EFRR		Wdrażanie EFS		Departament Kontroli		IP WUP	
			Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto
RiW1	Ukryty konflikt interesów lub łapówki i nielegalne honoraria.	Członek personelu beneficjenta faworyzuje oferenta/wykonawcę, ponieważ - wystąpił niezgłoszony konflikt interesów lub - przekazano łapówkę bądź nielegalne honorarium	6	1			3	1	3	1
RiW2	Unikanie wymaganej procedury konkurencyjnej	Beneficjent unika wymaganej procedury konkurencyjnej, faworyzując konkretnego oferenta przy udzielaniu lub utrzymaniu jego zamówienia poprzez: - dzielenie zamówień lub - nieuzasadnione udzielenie zamówienia jednemu oferentowi lub - niezorganizowanie procedury przetargowej lub	6	1			9	1	3	1

Nr referencyjny ryzyka	Ryzyko	Opis ryzyka	Wrażanie EFRR		Wdrażanie EFS		Departament Kontroli		IP WUP	
			Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto
		- nieprawidłowe przedłużenie okresu obowiązywania zamówienia	6	1			3	1	3	1
RiW3	Manipulowanie przebiegiem procedury konkurencyjnej	Beneficjent faworyzuje jednego z oferentów m.in. poprzez: - sfalszowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia - ujawnienie ważnych danych i informacji - manipulowanie ofertami	6	1			3	1	3	1
RiW4	Zmowa przetargowa	W celu otrzymania zamówienia oferenci manipulują procedurą konkurencyjną zorganizowaną przez beneficjenta, wchodząc w znowę z innymi oferentami lub tworząc fikcyjnych oferentów: - zmowa przetargowa obejmująca składanie ofert przez wzajemnie powiązane przedsiębiorstwa lub - fikcyjny usługodawca	6	1			3	1	2	1
RiW5	Nieuczciwe informowanie o cenach	Oferent manipuluje procedurą konkurencyjną nie podając w ofercie niektórych kosztów.	6	1			3	1	2	1
RiW6	Manipulowanie zestawieniami poniesionych wydatków	Wykonawca manipuluje zestawieniami poniesionych wydatków lub fakturami w celu zawyżenia lub powtórniego wykazania poniesionych kosztów.	6	1			3	1	3	1

Nr referencyjny ryzyka	Ryzyko	Opis ryzyka	Wrażanie EFRR		Wdrażanie EFS		Departament Kontroli		IP WUP	
			Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto
		- wykonawca dubluje zestawienia poniesionych kosztów lub - fałszuje, zawyża lub powiela faktury.								
RiW7	Niedostarczenie lub zastąpienie produktów	Wykonawca narusza warunki zamówienia, nie dostarczając uzgodnionych produktów lub wprowadzając w nich zmiany bądź zastępując je produktami niższej jakości - zastępowanie produktów lub - brak produktów lub niedostarczona zgodnie z umową o udzielenie dotacji usługa	6	1			9	1	3	1
RiW8	Zmiana w obowiązującym kontrakcie	Beneficjent i wykonawca działają w znowie w celu zmiany istniejącego zamówienia, tak by zapisy umowy były korzystniejsze dla wykonawcy, w takim stopniu, że pierwotna decyzja o udzieleniu zamówienia przestaje obowiązywać.	6	1			3	1	3	1
RiW9	Zawyżanie kwalifikacji pracowników lub zakresu wykonywanych	Beneficjent/ wykonawca świadomie zawyża kwalifikacje pracowników lub zakres wykonywanych przez nich czynności w celu deklarowania ich jako koszty kwalifikowalne.	6	1			3	1	2	1

Nr referencyjny ryzyka	Ryzyko	Opis ryzyka	Wrażanie EFRR		Wdrażanie EFS		Departament Kontroli		IP WUP	
			Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto
	przez nich czynności	- niewystarczająco wykwalifikowani pracownicy lub - niezgodne z rzeczywistością opisy czynności wykonanych przez pracowników								
RiW10	Fałszywe koszty pracy	Beneficjent/wykonawca w sposób umyślny fałszuje koszty pracy (za czynności nie wykonane lub wykonane niezgodnie z zamówieniem). - fałszywe koszty pracy - brak wynagrodzenia za nadgodziny - wykazane nieprawidłowe stawki pracy - koszty pracowników wykazywane w odniesieniu do nieistniejących osób - koszty pracowników wykazywane w odniesieniu do czynności wykonanych poza okresem realizacji zamówienia	6	1	1	1	3	1	2	1
RiW11	Koszty pracy są nieprawidłowo przydzielane do poszczególnych projektów	Beneficjent świadomie nieprawidłowo rozdziela koszty pracowników między projekty unijne i inne źródła finansowania	6	1	3	1	3	1	2	1
RiW 12	Ujęcie w rozliczeniu	Beneficjent fałszuje, zawyża koszty lub powiela dokumenty .	6	1	4	1	3	1	3	1

Nr referencyjny ryzyka	Ryzyko	Opis ryzyka	Wrażanie EFRR		Wdrażanie EFS		Departament Kontroli		IP WUP	
			Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto
DODANE PRZEZ DW EFS WDRAŻANIE	wydatków zawyżonych lub wydatków na podstawie dokumentów fałszywych, błędnych bądź powielonych.									
RiW 13 Dodane przez IP WUP	Zaprzestanie realizacji projektu w związku z/skutkujące nadużyciem finansowym	<ul style="list-style-type: none"> -Beneficjent nie realizuje projektu zgodnie z harmonogramem realizacji projektu. - Beneficjent nie rozlicza wydatków zgodnie z harmonogramem płatności. -Utrudniony/niemożliwy kontakt z beneficjentem. - Brak siedziby beneficjenta pod adresem wskazanym w dokumentacji. - Wsparcie w projekcie nie jest udzielane zgodnie z harmonogramem wsparcia. - W przypadku rozwiązania umowy o dofinansowanie beneficjent nie przedkłada do rozliczenia otrzymanych transz dofinansowania i nie dokonuje zwrotu niewykorzystanych środków. 	8	2	4	1	4	1	6	1

Arkusz 3 **Poświadczenia i płatności** wypełniły:

Wydział EFRR - Wydział Wdrażania Projektów EFRR w DW RPO

Wydział EFS – Wydział Wdrażania Projektów EFS w DW RPO

IP WUP - Instytucja Pośrednicząca we wdrażaniu RPO WK-P Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu

IC – Wydział Certyfikacji RPO

Nr referencyjny ryzyka	Ryzyko	Opis Ryzyka	Wydział EFRR		Wydział EFS		IP WUP		IC	
			Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto
PIP1	Niekompletny/nieodpowiedni proces weryfikacji wydatków	Weryfikacja wydatków może nie gwarantować w zadowalającym stopniu wykrycia nadużycia co wynika z braku niezbędnych umiejętności lub zasobów w obrębie IZ/IP.	6	1	2	1	3	1		
PIP2	Niekompletny/nieodpowiedni proces certyfikacji wydatków	Proces certyfikacji wydatków może nie gwarantować w zadowalającym stopniu wykrycia nadużycia, co wynika z braku niezbędnych umiejętności lub zasobów w obrębie IC.							2	1

PiP3	Konflikt interesów w IZ/IP	Członków instytucji może dotyczyć konflikt interesów, który niewłaściwie wpływa na zatwierdzanie płatności.	4	1	2	1	3	1		
PiP4	Konflikt interesów w IC	Wydatki mogą być certyfikowane przez IC, która ma powiązania z beneficjentem.							3	1

Arkusz 4 **Zamówienia publiczne** wypełniły:

Wydział ZP – Wydział Zamówień Publicznych i Partnerstwa Publiczno-Prawnego

IP WUP – Instytucja Pośrednicząca we wdrażaniu RPO WK-P Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu

Nr referencyjny ryzyka	Ryzyko	Opis Ryzyka	Wydział ZP		IP WUP	
			Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto
ZP1	Unikanie wymaganej procedury konkurencyjnej	Pracownik instytucji unika wymaganej procedury konkurencyjnej, faworyzując konkretnego oferenta/wykonawcę	4	2	3	1
ZP2	Manipulowanie przebiegiem procedury konkurencyjnej	Pracownik instytucji faworyzuje oferenta w ramach procedury konkurencyjnej	4	2	3	1
ZP3	Ukryty konflikt interesów lub łapówki i nielegalne honoraria	Pracownik instytucji faworyzuje oferenta/wykonawcę ponieważ: - wystąpił niezgłoszony konflikt interesów lub - wręczona została łapówka lub nielegalne honorarium	4	2	3	1

II. Podsumowanie wyników i wnioski.

Przeprowadzona samoocena ryzyka nadużyć finansowych w ramach RPO WK-P 2014-2020 nie wykazała obszarów narażonych w stopniu krytycznym na wystąpienie nadużyć finansowych (brak ryzyk netto o wartości powyżej 3).

Zespół stwierdził sprawność systemu zarządzania i kontroli RPO WK-P 2014-2020. Potwierdzono, że system jest prawidłowo i optymalnie zabezpieczony przed ryzykiem wystąpienia nadużyć finansowych i nie wymaga podejmowania szczególnych działań naprawczych.

Zespół dokonał weryfikacji narzędzia w oparciu o Wytyczne dotyczące unikania konfliktu interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego - Zawiadomienie KE (2021/C 121/01). Narzędzie do samooceny ryzyka nadużyć finansowych jest analizowane i zmieniane na podstawie bieżących przypadków podejrzeń nadużyć finansowych i sytuacji występujących w procesie wdrażania RPO WK-P 2014-2020. W bieżącym roku na podstawie częściowej samooceny ryzyka nadużyć przeprowadzonej przez IP WUP w październiku 2021 r. dodane zostało RiW 13 Zaprzestanie realizacji projektu w związku z/skutkujące nadużyciem finansowym.

Kolejna samoocena ryzyka nadużyć finansowych zostanie przeprowadzona do końca marca 2023 r.